

Detergenten

Information för Sunlights och Sumas personal i Nyköping

Nr 4—5 1972

FLEXIBEL ARBETSTID —en modern företeelse

Varje personaltidning med självaktning har under den senaste tiden tagit upp frågan om flexibel (individuell) arbetstid. Många av våra anställda har också bett oss ta upp frågan i Detergenten och i detta nummer skall vi göra ett första försök att pejla intresset och förutsättningarna för ev. flexibel arbetstid i Nyköping.

Först kanske en kort information om innebörden av flexibel arbetstid. Därmed menar man, att en viss del av den av arbetsgivaren fastställda arbetstiden är rörlig enligt den anställdes önskemål. Däri ligger också, menar många, hela vitsen med ett sådant här system. En viss del av ansvaret för *när* arbetet skall utföras ges till den enskilde arbetstagaren eller till en grupp.

De flesta företag, som gått in för individuell arbetstid har placerat denna en timme på vardera sidan om ordinarie arbetstidens början eller slut. Däremot är det diskutabelt att koncentrera arbetstiden så, att hela lunchtiden utnyttjas

som flexibel tid. Man bör uppmana till en timmes lunchpaus för att tillföra kroppen energi i form av något ätbart och några minuters motion. För den som har en fastställd arbetstid mellan kl. 08.00—16.30 skulle alltså den rörliga arbetstiden infalla mellan kl. 07.00—09.00 resp. 15.30—17.30.

Fördelar

Kanske är den största fördelen den, att den enskilde individen får en känsla av minskad stress. Möjligheterna att i viss mån själv kunna bestämma sin arbetstid upplevs som en tillfredsställelse. Dagens Nyheter säger i en artikel den 26 maj: "Den flexibla arbetstiden har sedan starten 1968/69 snabbt gripit omkring sig. Förklaringen till detta ligger säkerligen i att flexitidens införande huvudsakligen styrkts av arbetsgivarna. Den holländska ekonomiska tidskriften Atlantic Observer kallar symptomatiskt flexitid för 'den nyaste affärsrevolutionen'. Men konstaterar i underrubriken

att det samtidigt är ingenting mindre än en omvärdering av den arbetande människan. — Folk upphör att vara kuggar i ett maskineri, de återupprättas som människor. —”

Det finns andra som har idel lovord för den flexibla arbetstiden. Kollegan Data om Data (Samdata) relaterar en informations- och diskussionsträff, som Sveriges Personaladministrativa Förening (SPF) hade i mars och där man bl.a. summerar så här: ”Alla erfarenheter hittills talar för flexibel arbetstid. Och något redovisningsproblem tycks det inte vara. Både arbetsgivaren och de anställda vinner fördelar med de möjligheter som i dag står till buds att registrera tid och utvärdera resultat.”

Kontroll och redovisning

De flesta har gått in för stämpelur, vilket anses vara det mest rättvisa och praktiska systemet. Många människor ryggas tillbaka för ordet stämpelur och upplever detta såsom ett misstroende mot den anställde. Ingenting kan vara mera felaktigt. Ett stämpelur är ett effektivt hjälpmedel för att erhålla en rättvis redovisning och i allra högsta grad demokratiskt medan den anställde och arbetsgivaren har exakt samma uppgifter att arbeta efter.

Vad säger de anställda?

Red frågade *Kerstin Carlsson* på driftlab (som inte ville fotograferas) huruvida hon hade någon uppfattning om intresset för individuell arbetstid inom sin egen arbetsgrupp. ”Jag tippar ca 60 % som skulle vilja ha någon del av arbetstiden rörlig. Den övriga 40 % är delvis inte intresserad av frågan eller vill inte säga varken ja eller nej på grund av att de vet för litet om hur systemet skulle fungera. Själv tycker jag det vore underbart. Jag skulle se det som en möjlighet att under mindre pressade förhållanden t.ex. uträtta ärenden, som man

nu måste komprimera till lunchtiden eller t.o.m. begära permission för. Eller att kunna sluta en timme tidigare en dag då man skall resa bort o.s.v. Det är bara ett par ex. på praktiska orsaker för vilka det vore fint att kunna använda flexibel arbetstid. Jag tror också att det skulle ge minskad känsla av jäkt. Bara vetskapen om att kunna få bestämma aldrig så lite över sin arbetstid skulle kännas skönt,” sade alltså *Kerstin*.

**Skrivcentralen —
en typisk service-
grupp anser . . .**

Margit Strömbäck, som leder arbetet på skrivcentralen tycker det skulle vara övervägande positivt med flexibel arbetstid. ”Vi är ju en typisk serviceavdelning, som är helt beroende av andra avdelningars arbetsbeläggning, vilket betyder att vi ibland får arbeta på övertid. Eftersom personalen inte gärna vill ta ut övertidskompensation i form av pengar så vore väl här ett bra tillfälle att utnyttja flexibel arbetstid. Ett annat sammanhang i vilket man kunde finna fördelar med detta system är människors olika arbetsrytm. Själv är jag morgonmänniska och arbetar bäst under första hälften av dagen. Skulle alltså inte ha något emot att ibland börja kl. 07.00, då jag vet att arbete ligger och väntar för att sluta en timme tidigare på eftermiddagen. Jag tror att prestationsförmågan i många fall skulle höjas genom denna valfrihet. Jag kan heller inte se något negativt i användandet av stämpelkort. Tvärtom. Det skulle kanske t.o.m. ytterligare höja arbetsmoralen genom att alla kategorier av anställda skulle få samma redovisningssystem av den arbe-

tade tiden. Möjligt att det krävs större ansvarskänsla av den enskilde individen vid val av lämpligt tillfälle för att rucka på den fastställda tiden, men om kommunikationen med chefer och kolleger fungerar skall inte detta behöva vara något problem. Ansvar krävs ju av oss i så många andra sammanhang så varför skulle inte ansvarskänslan fungera i det här fallet. Kommunikationen med olika personalgrupper skulle säkert också förbättras i och med att man blir tvungen att kolla upp kontakttiderna mera noggrant. Jag ser nog faktiskt fram emot individuell arbetstid i någon form."

Huvudkontoret positiva

Efter en testperiod på ca ett halvt år har våra kolleger i Hötorgscity i Stockholm infört flexibel arbetstid på riktigt, närmare bestämt fr.o.m. den 11 februari 1972. HK:s system innebär också att den flexibla tiden begränsas till en dag, vilket givetvis är att rekommendera. Det skulle komplicera hela idén om man samlade tid en dag för att ta ut den en annan.

Tidsredovisningen sker via stämpelur för all personal och närvarokorten användes som underlag för beräkning av uttagen semester, sjukfrånvaro, övertid, arbetad tid etc.

På personalavdelningen, HK, säger man att 90 % av personalen anser den flexibla arbetstiden som en klart positiv företeelse. Den ev. förkortade kontakttiden har inte upplevts som störande och systemet med stämpelur resp. närvarokort fungerar bra. För många har t.ex. restiden till och från arbetet förkortats genom att man kan undvika rusningstiderna i viss mån. På HK anser man nog allmänt att den flexibla arbetstiden har kommit för att stanna.

Vad säger företagsledningen?

Svårigheter uppstår naturligtvis att inom alla kategorier kunna tillämpa ett sådant här system. Möjligen om man kunde göra ett försök på någon eller några avdelningar där det vore lättast att genomföra. Red. frågade vår personalchef *Elis Härshammar*, om man överhuvudtaget berört frågan inom företagsledningen?

"Det kan jag säga, att man än så länge inte gjort. Begreppet flexibel arbetstid är en tämligen modern företeelse inom företagsvärlden och erfarenheterna därav är än så länge ganska få och kortvariga. Svenska Arbetsgivareföreningen gör f.n. en uppföljning av flexitiden på de företag, som tillämpar den nya given. Min personliga åsikt är nog den, att man inte skall ha för bråttom i den här frågan. Framför allt tycker jag att man skall invänta resultatet av SAF:s undersökning för att få en fylligare information och ett bredare diskussionsunderlag innan man går in för närmare prövning av flexitid.

"Tack för det" säger Red och delar nog kanske Elis' uppfattning om fördelen med att ha mera konkreta erfarenheter såsom utgångspunkt för närmare diskussion. Med största säkerhet får vi alltså anledning att träffas igen i spalterna i den här frågan.

Har Du synpunkter i anledning av artikeln skriv eller kom in till red.

FÖNSTRET

Cykelstället på Järnvägsgatan invid träbron är nästan alltid överfullt. Ibland måste man lyfta undan andras cyklar för att nå sin egen. Detta hade någon gjort härom dagen med sign. cykel och det i och för sig var O.K., men nu var det bara så att vederbörande "glömt" att ställa tillbaka sign. cykel. När jag kom för att hämta densamma, var den sig inte längre lik. Ett motorfordon hade nämligen kört över den. Tänk därför alla cykelåkare på, att inte ställa varken egna eller andras cyklar ut i gatan. Sådana här tråkigheter, försakade av rent slarv, är ju strängt taget onödiga.

"Cykelåkare, f.d."

HEJ

Det förlösande lilla ordet, som väl aldrig kan rymma ovänlighet. Skulle inte vi, som arbetar inom samma företag, kunna kosta på oss den extravagansen att säga hej till varandra när vi möts i korridorer, på arbetsrum, på parkeringsplats ja överallt. Alldeles för ofta möter man människor, som man förstår är ens kolleger, men som inte gör någon som helst ansats till igenkännande eller hälsning. Tillhör det inte en förgången tid när man inte kunde säga hej till en person med mindre man druckit Du-skål och utväxlat en massa tomma fraser? Eller hur?

"En hejare"

För att avlasta kaffe/te automaten på tvålavdelningen har en liknande samt en brödautomat ställts upp i gången vid tryckeriet.

HÖRT I PERSONALBUTIKEN...

att vi i fortsättningen inte kommer att få köpa några "sekunda" produkter från Blå Band, Bjäre eller andra Unileverföretag. Varför?

Genom att vi köper buckliga burkar eller varor med andra mindre fel, så blir dom ju av med dessa på ett enkelt sätt och vi kan dryga ut hushållskassan en aning. På så sätt hjälper vi också till med att köpa av koncernens produkter, vilket man kanske inte gör i affärerna. Kan det vara något fel i det?

"Sunlight-anställd"

Sunlight-anställd har hört alldeles rätt beträffande utbytet med andra koncernföretags produkter att sådant utbyte inte längre skall få förekomma. I en skrivelse, som utfärdats från företagsledningen i november förra året heter det nämligen bl.a. "Inom de olika företagen får endast personalköp av respektive företags egna produkter äga rum."

Vad man emellertid inte preciserat är, om detta gäller även tillfälliga försäljningar av okuranta produkter av t.ex. sådan art, som signaturen nämner. I skrivande stund har Red inte möjlighet att få ett uttalande från företagsledningen för publicering i detta nr, men lovar återkomma i denna spalt nästa gång.

*

Sommarstugeägare vid vägen till Strandstugeviken har bett om lite större hänsyn av motorfordonstrafikanterna på väg till och från Sunlights fritidsområde. Vid torr väderlek är dammet störande och det finns också lekande barn vid vägkanterna.

Man talar mycket om att göra saker och ting i samråd. Men i det resonemanget finns inte städpersonalen med.

I och med renoveringen av kontorsutrymmena har man även lagt in nya mattor i flertalet rum. För att göra det så tungarbetat som möjligt för städpersonalen har man lagt in lösa mattor, som på de flesta ställen slutar 20—30 cm från väggen. Det är nästan en heltäckande matta, det fattas bara så mycket att vi måste vika upp kanterna för att med dammsugaren gå runt och en bit under mattan. Man måste vara flera personer för att hantera en matta av den storlek det här rör sig om. Med en heltäckningsmatta slipper man allt blask med vatten, det är bara att köra raka spåret med dammsugaren från vägg till vägg.

Det är svårt att förstå, att det kan bli billigare som det nu är. Bara kantningen av mattorna kostar en hel del och den förlängda städningstiden kostar också, liksom naturligtvis den kork- eller vinylmatta, som ligger under. Vari ligger logiken undrar

"bara en städerska"

Red lät frågan gå till vår ekonomichef, Sixten Åhr, som ytterst ansvarar för kontorsinventarier och däribland även mattor. Han vill svara "bara en städerska" så här:

"För det första vill vi bekräfta, att städning och renhållning är ett lika hederligt arbete som alla andra arbeten och att synpunkter om arbetsförhållanden från städpersonalen är på samma sätt lika välkomna. Dessutom är renhållning/hygien vårt levebröd inom Sunlight, Suma och Gibbs.

De närapå heltäckande mattor, som åberopas, är i dag inte aktuella för nyinstallation då det ställer sig billigare med antingen heltäckande eller en matta av traditionellt format. Städproblem av ovan nämnd typ kommer alltså inte att öka i fortsättningen utan i samband med nedslitning kommer dessa otympliga mattor att försvinna."

IDROTT

Fredagen den 9 juni steg 18 man ur Sunlights Idrottsförening ombord på färjan i Norrtälje f.v.b. till Åbo och ett idrottsutbyte i orientering med Åbo Tvål.

Tävlingen gick av stapeln lördagen den 10:de i strålände väder i trakten kring Lieto, ca 17 km utanför Åbo.

Banorna, två till antalet, var 6,4 resp. 4,1 km långa. 21 startade och efter att de tre bästa tiderna lagts ihop visade det sig att nyköpingsborna generöst nog låtit värdfolket vinna totalt. Efter tävlingen bjöds naturligtvis på bastu varefter följde utsökt middag på restaurang Sampalinna. Gästerna fick även göra ett besök i Paimiotrakten, där Finlands största orienteringstävling just pågick, nämligen Jukkola-kavlen.

I trevligt sällskap går tiden fort och snart nog var det söndag f.m. och dags att stiga ombord igen för hemfärd. Våra värdar och idrottskamrater vid Åbo Tvål skall ha ett stort och varmt tack för utomordentliga arrangemang och det förträffliga värdskap de serverade sina gäster.

En del arbetsuppgifter av annat slag har under våren och försommaren tyvärr förhindrat Red att hålla de planerade utgivningstiderna. Efter semestern utlovas bättre ordning och reda och som vanligt är Ni välkomna med aktuella frågor att ta upp till diskussion. Därmed är det dags igen att vi önskar varandra en Glad Midsommar och en sköön semester genom - Red -

PERSONALMEDDELANDEN

Vi gratulerar till

60 år

Elsa Karlsson, städavd. den 14/8
Gonda Jansson, tvålavad. den 17/8

50 år

Viola Karlsson, tvålavad. den 8/6
Erik Karlsson, verkstaden, den 10/6
Stina Brasch, förrådet, den 14/7
Tore Karlsson, pulvertillverkn. den 25/8

25 år i tjänst

Kerstin Lindblom, kalkylavd. den 1/6
Sven Andersson, pulverpackn. den 9/6
Kurt Emilsson, Göteborgs-depån,
den 24/6
Erik Rosenqvist, förrådet, den 1/7
Alf Karndahl, Suma-representant,
den 1/8
Erik Fernberg, tryckeriet, den 17/8
Evy Gelin, laboratoriet, den 18/8
Karl-Gustav Nyman, verkstaden,
den 27/8

20 år i tjänst

Elsie Pettersson, personalavd, den 3/6
Torsten Thorsander, kalkylavd., den 1/8

15 år i tjänst

Bo Odenman, dataavd., den 15/6
Marianne Andersson, pulverpackn..
den 26/8

10 år i tjänst

Anna-Lisa Possman, pulverpackn.,
den 3/6
Birgitta Högberg, laboratoriet, den 19/6
Elisabeth Ek, skrivcentralen, den 9/7
Folke Nordström, pulvertillverkn.
den 5/8
Erik Eriksson, lagret, den 13/8
Henry Hultgren, lab. den 15/8

Vi säger välkommen till

Irene Andersson, städavd., den 24/4
Kristina Högström, städavd., den 24/4

och adjö till

Stig Andersson, tvålavad., 21/4
Ingrid Lövgren, städavd., 28/4
Lisa Ekstrand, tvålavad., 2/5
Robert Ahrenholm, förrådet, den 5/5
Hans Larsheden, ekonomiavd., den 15/5
Ivar Jakonanti, pulvertillverkn., den
15/5
Gun Pettersson, städavd., den 15/5
Alice Klingenberg, tvålavad., den 26/5
Rudolf Carlsson, förrådet, den 26/5
(pension)
Tore Brihagen, lagret, den 26/5
(pension)
Raili Karlenius, tvålavad., den 26/5
Åke Älgebrink, tvålavad., den 26/5
Björn Eklund, pulvertillverkn., den 2/6
Zlata Kotlar, pulverpackn., den 9/6

AB SUNLIGHT

Fack

611 01 Nyköping. Tel. 0155/172 00

Ansvarig utgivare: Elis Härshammar

Redaktör: Daga Lundkvist

Till företagsledningen ett hjärtligt
tack för den generösa uppvakt-
ningen med anledning av mina 25
år i företagets tjänst.

Sven Andersson